

“

OTİZM SPEKTRUM BOZUKLUĞUNDA ERKEN TANININ ÖNEMİ

- Erken Belirtiler
- Erken Tanı

Otizm spektrum bozukluğu; sınırlı yineliyici davranış örüntüleriyle kendini gösteren, sözel ve sözel olmayan iletişimde sorunlara neden olan nöro-gelişimsel bir bozukluk olarak tanımlanır.

Otizmin ailelere önemli ipucu veren bazı erken belirtileri vardır. Anne babalar çocuklarının gelişimsel özelliklerini dikkate alarak bu belirtileri fark ettiği zaman uzmana başvurmalıdırlar.

Dikkat edilmesi gereken nokta çocukların bu belirtileri ilk üç-dört aydan sonra gösteriyor ve 1.5 – 2 yaşa kadar herhangi bir ilerleme kaydedilmeden benzer davranışlarının sürüyor oluşudur. Bu durumda otizmden şüphelenilmelidir.

Ülkemizde otizm tanısı koyabilecek uzmanlar çocuk ruh hastalıkları uzmanları ve çocuk nörologlarıdır.

Otizmin Erken Belirtileri

- Göz teması kurmama
- Anneye glmsememe, sosyal glmsememenin olmaması
- Taklit etmeme ya da çok sınırlı taklit etme
- Dikkatini belirli bir etkinliğe yneltememe ya da çok sınırlı Őekilde yöneltme
- İsmine tepki vermeme
- Akranlarının oyunlarına ilgi duymama
- İstedięi bir Őeyi iŐaret etmeme
- Bazı sesleri/sözleri sürekli ve anlamsız bir Őekilde tekrar etme
- El çırpma, sallanma, parmak ucunda yürüme gibi tekrarlı davranışları uygun olmayan zamanlarda uzun süreli devam ettirme
- Bazı eŐyaları döndürmek, sürekli sıraya dizmek gibi takıntılı davranışlar
- Oyuncaklarla uygun Őekilde oynayamama
- 16 aydan sonra hala tek sözcüklerle iletişim kurmaya baŐlamama (ocuklar ilk sözcüklerini 12. ayda üretmeye baŐlar birkaç ay gecikme normal karŐılanmaktadır.)

Otizm spektrum bozukluğu çok çeşitli şekillerde kendini gösterebilmektedir. Çocuklar erken belirtilerin birkaçını aynı anda gösterebilir ya da belirtiler farklı zamanlarda ortaya çıkabilir. Her çocuğun kendine özgü bireysel farklılıkları olduğu unutulmamalıdır. Yaşamın ilk üç-dört ayından sonra iletişim kurmada, sosyal gülümsemede ciddi problemler yaşanması; tekrarlayan anlamsız davranış ve ses örüntülerinin bulunması halinde ailelerin çocukları dikkatli izlemeye başlamalı ve bir uzmana başvurmalıdır.

Erken tanılama sayesinde çocuklar yoğun eğitim alma şansına sahip olmakta ve gelişimin en önemli zamanı olan erken çocukluk yıllarında (0-6 yaş) bu eğitim sayesinde otizmin neden olduğu problem davranışlar kontrol altına alınabilmektedir. Çocuđun ilerleyen yıllarda otizmden etkilenme oranı da kontrol edilebilir seviyeye gelebilmektedir.

Erken tanı tek başına otizm spektrum bozukluğunun sebep olduğu davranışları kontrol edebilmek için yeterli değildir. Çocuđun tanı aldığı andan itibaren alanında uzman kişiler tarafından verilecek olan bilimsel yöntemli uygulamalar, ailenin de desteğini alarak uygulanmalıdır.